

[Undervisnings- og forskningsministeren]

På folkeskoleområdet er det allerede sådan, at forældrene har krav på at få deres barn optaget i en anden folkeskole end distriktsskolen, blot den ønskede skole erklærer sig villig til at optage barnet og det ikke går ud over de af kommunen fastsatte økonomiske rammer. Det økonomiske forbehold ophæves nu, og reglen kommer også til at gælde på tværs af kommunegrænser. Det forudsættes, at kommunerne indgår en aftale om bopælskommunens betaling til skolekommunen. Hvis der ikke indgås en sådan aftale, kan undervisningsministeren fastsætte regler om bl.a. betalingens størrelse.

Forældre, der vælger en anden folkeskole end distriktsskolen, har ikke krav på befordring mellem skole og hjem eller skole og daginstitution.

Der forudsættes ingen egenbetaling ved valg af folkeskole i en anden kommune.

Lovforslaget indebærer også, at der kan vælges skolefritidsordninger efter samme principper som valg af folkeskole.

På gymnasie- og hf-området indebærer lovforslaget, at de fordelingsudvalg, som efter de gældende regler skal fordele eleverne inden for amtskommunen, hvis der blot på en enkelt gymnasieskole eller hf-kursus ikke er plads til alle ansøgere, kan afskaffes. Efter forslaget er det rektor, som afgør, hvilke ansøgere der optages på skolen/kursuset, hvis der er flere ansøgere, end skolen/kursuset kan rumme. Samtidig får ansøgerne 3 prioriterede ønsker i stedet for som nu kun 2. Kompetencen til at fastsætte skolens/kursets kapacitet flyttes fra amtskommunen til skolens bestyrelse.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Jeg skal hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand og lov om påligning af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven). (Adgang for kommunerne til at yde tilskud til børnepasning samt indførelse af friere valg for forældrene af dagtilbud til deres børn).

(Lovforslag nr. L 82).

I overensstemmelse med regeringens ønske om at fremme borgernes friere valg af serviceydelser foreslås bistandsloven ændret, dels såle-

des at kommunerne får mulighed for at udbetale kontant tilskud til forældre med børn uden for offentligt dagtilbud, og dels således at forældre får friere valg af dagtilbud til deres børn.

Ændringerne omfatter:

1. Kommuner, der måtte ønske det, skal kunne give forældre med børn, der er fyldt 24 uger og under 6 år, uden for offentligt dagtilbud et månedligt tilskud pr. barn til privat børnepasning. Tilskuddet forudsættes at være skattefrit, hvorfor der også foreslås en ændring af ligningslovens § 7 j) i overensstemmelse hermed.
2. Forældre får friere adgang til at vælge et dagtilbud inden for den type, kommunen kan tilbyde plads i.
3. Når forældre, der har fået tilbudt en dagtilbudsplads, efter aftale med en anden kommune kan få en plads i et dagtilbud i denne kommune, skal kommunalbestyrelsen yde et tilskud hertil.
4. Forældre skal have ret til at oprette eller få tilskud til en privat ordning, når de står for tur til en dagtilbudsplads.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets velvillige behandling.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Jeg tillader mig herved for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ret til at modtage tilskud til køb af hjemmehjælpstimer).

(Lovforslag nr. L 83).

Lovforslaget skal medvirke til at styrke ældres og handicappedes selvbestemmelse og indflydelse på deres egen situation. Hensigten med forslaget er endvidere at opnå en større effektivisering og serviceorientering af den kommunale hjemmehjælp, idet det eksisterende offentlige system suppleres med markedsmekanismer. Det frie valg vil give kommunerne en tilskyndelse til at forny hjemmehjælpen for dermed i højere grad at imødekomme kundernes behov.

Lovforslaget indeholder forslag om at indføre ret til frit valg af leverandør af visse former for hjemmehjælp. Borgere får hermed ret til at efterspørge varig hjemmehjælp hos private og hos andre kommuner end opholdskommunen.

[Socialministeren]

Lovforslaget indeholder tillige en ret for kommunerne til, mod fuld betaling fra modtageren, at yde hjemmehjælp, som ligger ud over den hjemmehjælp, der i øvrigt er tildelt og modtaget.

Ret til frit valg gives til personer, der af kommunalbestyrelsen er tildelt varig hjemmehjælp til husligt arbejde og let personlig pleje.

Kommunalbestyrelsen foretager afgrænsningen mellem mere omfattende personlig pleje og let personlig pleje efter en konkret vurdering.

Tilskuddet udbetales af opholdskommunen i form af ydelsesbeviser. På ydelsesbeviset angives, hvilke typer af serviceydelser de kan anvendes til, og hvilken økonomisk værdi de har.

Værdien af et ydelsesbevis svarer til antallet af tildelte timer til bestemte funktioner gange kommunens pris pr. effektiv hjemmehjælpstime.

Ydelsesbeviset anvendes til betaling hos den leverandør, som hjemmehjælpsmodtageren vælger at efterspørge sin ydelse hos.

Overstiger vederlaget den korrigerede pris for en effektiv hjemmehjælpstime i opholdskommunen, dækkes differencen ved egenbetaling.

En kommunes vederlag for ydelse af hjemmehjælp til borgere i andre kommuner må ikke overstige de faktiske udgifter ved ydelsen.

Det foreslås, at socialministeren fastsætter nærmere regler om afgrænsning af let personlig pleje, udfærdigelse af ydelsesbeviser og fastsættelsen af den økonomiske værdi af ydelsesbeviserne.

Opholdskommunen fører tilsyn med hjemmehjælpen efter § 56 a, stk. 4, uanset valg af leverandør.

Kommunens opgørelse af udgifterne til en effektiv hjemmehjælpstime kan efter forslaget ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 28/10 92 om friere valg af offentlig service.

(Redegørelse nr. R 4).

Finansministeren (Henning Dyremose):*Friere valg.*

1990'erne bliver et opgør med mange gamle forestillinger om, hvad der er muligt og ikke muligt. Begivenhederne på den internationale arena har overrasket os alle. Overalt ser vi, at restriktioner afskaffes, og markedsmekanismer tages i brug.

Også i Danmark – og i de fleste andre europæiske lande – går udviklingen stærkt. Liberaliseringer, som for få år siden var vanskelige at gennemføre, får nu bred politisk opbakning.

Et eksempel er holdningen til lukkeloven, hvor industriministeren har fremsat lovforslag, der som udgangspunkt afskaffer begrænsningen for butikernes åbningstid.

Også i den offentlige sektor slår forandringen igennem. I 1980'erne er den offentlige sektor blevet moderniseret. Decentralisering, rambestyring og incitamenter til økonomisk adfærd er indført. Hermed er den offentlige sektor blevet rustet til øget markedsorientering.

Regeringen ønsker at gå videre ad denne vej ved at give borgerne friere valg mellem flere forskellige offentlige og private producenter af serviceopgaver, der traditionelt har været varetaget af det offentlige.

Et friere valg af service vil indebære en række fordele:

- * Borgerne får lov at vælge og vælge fra. Borgernes tilfredshed med den offentlige service øges i kraft af, at der er valgmulighed.
- * Borgerne får de ydelser, de ønsker. Borgerne får mulighed for at tilpasse ydelsen til netop deres behov.
- * Borgerne får bedre og billigere offentlig service. Konkurrencen mellem de offentlige institutioner og mellem disse og private øges og medfører stigende produktivitet og effektivitet.

Forslagene.

Regeringen fremsætter i denne samling en række forslag, hvis gennemførelse vil give borgerne et friere valg til de væsentligste offentlige serviceydelser. Lovforslagene vil blive udformet, så det friere valg ikke fører til en belastning af de offentlige budgetter.

Det drejer sig om forslag om:

- * friere valg af dagpasningstilbud for børn
- * adgang til indførelse af tilskud til børnefamilier i stedet for til institutioner